

Tematiskās izstādes
“SMIĻĢA SKATUVE”

Režisoram, aktierim Eduardam Smiļģim – 135

23.11.1886 – 19.04.1966.

Par spīti visām lielajām lomām un izrāžu režijai, Smiļģis bijis autodidakts, kurš izaudzījis un strādājis kopā ar talantīgiem aktieriem kā brīvās Latvijas, tā padomju varas laikā. Smiļģis saukts arī par izcilas Latvijas skatuves mākslas reformatoru – novatoru, kura iestudējumos izmantoti izteiksmes līdzekļi un mākslinieciski eksperimenti.

Plašāk par jubilāru var uzzināt no grāmatām un citiem materiāliem Ulbrokas bibliotēkas literāri tematiskajā plaukta izstādē.

Informācijas avotu saraksts

1. Eduards Smiļģis : laikabiedru atmiņās. Dokumentos. Vēstulēs. Atziņās / sast. un iev. sarakst. Māris Grēviņš. - Rīga : Liesma, 1974. - 250, [5] lpp. : il., portr.
Teātris. Teātra producenti un režisori.
Latvija.
  2. Liepiņš, Harijs, 1927-1998. Pēr, tu melo! : [atmiņas] / Harijs Liepiņš ; [māksl. J. Jaunarājs]. - Rīga : Preses nams, 1997. - 184, [1] lpp. : il., ģīm.
Dailes teātra aktieris H. Liepiņš, strādādams teātrī vairāk nekā 50 gadus, atmiņās atceras tikšanās ar cilvēkiem - gan mākslā, gan ārpus tās. Īpaša vieta atvēlēta E. Smiļģim (1886-1966).
ISBN 9984002918.
Aktieri. Autobiogrāfija. Teātra producenti un režisori.
Latvija.
  3. Rotkale, Rita. Ar skatienu pāri horizontam : Eduards Smiļģis un aktiermāksla dokumentos un atmiņās / Rita Rotkale, Agra Straupeniece ; rec. Edgars Zīle, Māris Grēviņš ; māksl. Oskars Bērziņš. - Rīga : Liesma, 1986. - 163, [2] lpp. : fotogr. - Lomu saraksts: 76.-[82.]lpp. . - Avoti: 160.-[164.]lpp.
Aktieri. Biogrāfijas. Teātris - Vēsture. Teātra producenti un režisori.
  4. Šneidere, Mudīte, 1934-. Eduards Smiļģis. Trejgalv's / Mudīte Šneidere ; atb. red. Renāte Neimane ; lit. red. Inta Kārklīņa ; māksl. Līga Krēže ; foto Gunārs Binde, Vilis Rīdzenieks. - Rīga : Jumava, 2010 (Lietuva). - 180, [3] lpp., [16] lpp. il., ģīm. ; 25 cm.
ISBN 9789984388458.
Aktieri - Latvija - Biogrāfijas. Teātra producenti un režisori - Latvija - Biogrāfijas. Teātris - Vēsture.
■ Valsts Kultūrkapitāla fonds 2011.
- ****
5. Dzene Lilijs. Eduards Smiļģis // 20. gadsimta teātra režija pasaulē un Latvijā / sast. Silvija Radzobe. - [Rīga] : Jumava, [2002]. - 911, [1] lpp. : il. - Personu rād.: 897.-[912.] lpp. - Kopsav. angļu val.
ISBN 9984055388.
Teātris - Vēsture. Teātra producentes un režisores. Teātra producenti un režisori.
125.-[153.] lpp.
  6. Blaua, Līga. Eduards Smiļģis // Blaua, Līga. Dzīves stāsti / Līga Blaua ; māksliniece Nataļja Kugajevska ; red. Irēna Soide. - Rīga : Jumava, 2013. - 291,[1] lpp.
ISBN 9789934113383.

Latviešu literatūra - Vēsture un kritika. Rakstnieki, latviešu. Dzejnieki, latviešu. Aktieri. Aktrises. Biogrāfijas.

155.-158.lpp.

7. Eduards Smilģis // 100 Latvijas personību / tekstu aut. un sast. Pēteris Apinis ; priekšv. aut. Viesturs Serdāns, Zane Kārkliņa ; zin. red. un iev. aut. Jānis Stradiņš ; red.: Valdis Veilands, Andrejs Senkāns, Ginta Poriete, Jānis Loja ; fotogr.: Pēteris Apinis, Roberts Auziņš, Gunārs Binde, Alfreds Amtmanis-Briedītis, Voldemārs Caune, Jānis Deinats, Lauris Filics, Eiženija Freimane, Atis Leviņš, Gunārs Janaitis, Ferdinands Kajanders, E. Kamoliņš, Roberts Kaniņš, Zane Kārkliņa, Egons Kera, Boriss Koļesņikovs, Rihards Eduards Kraucs, Anda Krauze, Lūcija Kreicberga, Andris Krieviņš, Juris Krieviņš, Juris Krūmiņš, Osvalds Lange, Mārtiņš Lapiņš, Aivars Liepiņš, Intis Lūsis, A. Makarovs, Gints Mālderis, Ingmars Marics, Ojārs Martinsons, I. Mešlauks, Uldis Muzikants, J. Ore, J. Pilskalns, Imants Puriņš, Vilis Rīdzenieks, Jānis Rieksts, Indriķis Stūrmanis, Kārlis Šulcs, Anita Tukiša, Aivars Vegners, Jānis Vinters ; māksl. Guntars Sietiņš. - Rīga : Nacionālais apgāds, 2006. - Rīga : a/s "Lauku Avīze", 2006. - 227 lpp. : il., ģīm., faks. ; 33 cm. - Bibliogr.: 214.-220. lpp. . - Personu rād.: 221.-227. lpp. - Grāmatā latviešu tautas un Latvijas vēstures gaita un sasniegumi 150 gadu garumā raksturoti nevis tradicionālā vēstures faktu izklāstā, bet gan caur spilgtākajām personībām, kuras pašreizējā Latvijas, latviešu sabiedrība (~ 7000 respondentu) ir atzinusi par autoritātēm dažādās sabiedriskās, kultūras, sporta un zinātnes jomās.

ISBN 9984262693.

Slavenības. Biogrāfijas.

Salas pagasts (Babītes novads, Latvija).

■ Novadnieki. -- Vairas Vīķes-Freibergas biobibliogrāfija.

88.-89.lpp.

8. Eduards Smilģis – Lāčplēsis ("Uguns un nakts" Jaunajā Rīgas teātrī, 1911.g.) : [fotoattēls] // Hausmanis, Viktors. Rainis un teātris / Viktors Hausmanis. - Rīga : Liesma, 1965. - 235, [2] lpp., [16] lp. fotoil., [1] lp. ģīm. - Raiņa lugu iestudēj. hronika: 203.-[214.]lpp. . - Bibliogr.: 215.-[216.]lpp. . - Raiņa lugu rād.: [217.]lpp. . - Pers.rād.: 218.-[236.] lpp.

Literatūrzinātne, salīdzināmā.

[2 fotogr. lpp.]

9. [Eduards Smilģis] // Krūze, Velta, 1917-2008. Uz Dailes jautrā viļņa / Velta Krūze. - Rīga : Zinātne, 2000 (Rīga : SIA tipogr. Pērse). - 270, [1] lpp. : il. ; 20 x 14 cm.

ISBN 9984698025.

Teātris - Latvija.

29.-48.lpp.

10. Grēviņš, Māris. Sākums // Grēviņš, Māris, 1930-. Dailes teātris / Māris Grēviņš. - Rīga : Liesma, 1971. - 237, [2] lpp., [18] lp. il.

Teātris. Aktieri. Aktrises.

Latvija.

5.-38.lpp.

11. Kundziņš, Kārlis. Radošais darbs // Kundziņš, Kārlis, 1902-1992. Latviešu teātra vēsture : Trijos sējumos / Kārlis Kundziņš. - Rīga : Liesma, 1972. - 438, [3] lpp., [34] lp. il. : il. - Bibliogr.: 413.-418. lpp. . - Vārdu rād.: 419.-439. lpp.

2. sēj. No 20. gs. sākuma līdz 1940. g.

Teātris - Latvija - Vēsture.

303.-[351.]lpp.

12. Treimanis, Gunars. Eduards Smiļģis // Treimanis, Gunars. Tur prieks ar bēdām kopā savērts ... : impresijas par teātrī satiktiem cilvēkiem / Gunars Treimanis ; māksl. Aldis Aleks. - [Rīga] : Daugava, [2001]. - 352, [5] lpp. : fotoil.
ISBN 9984644227.
Teātris. Aktrises. Aktieri.
[251.-262.]lpp.
13. Zeltiņa, Guna. Divdesmito un trīsdesmito gadu interpretācijas : [par Eduarda Smiļģa Šekspīra lugu interpretācijām] // Zeltiņa, Guna, 1950-. Šekspīrs. Ar Baltijas akcentu / Guna Zeltiņa ; zinātniskā redaktore Silvija Radzobe ; teksta redaktore Ligita Bērziņa ; angļu īpašvārdus rediģējusi un kopsavilkumu angļu valodā tulkojusi Elita Saliņa ; recenzenti: Ieva Kalniņa, Elita Saliņa ; vāka dizains: Baiba Dūdiņa. - Rīga : Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts, ©2015 (Jelgava : Jelgavas tipogrāfija). - 639 lpp., [43] l. iel. : faksimili, il., portr. ; 25 cm. - Bibliogr.: 507.-639. lpp. un bibliogrāfija rakstu beigās. . - Personu un darbu rādītājs: [555.]-626. lpp. . - Teātru rādītājs: [627.]-632. lpp. . - Vietu nosaukumu rādītājs:
ISBN 9789984893150.
Teātris - Latvija - Vēsture - Anglija.
[379.]-390.lpp.
- *****
14. Adamaite, Undīne, Smiļģim veltīta pastmarka : [par valsts akciju sabiedrības "Latvijas pasts" izdoto Dailes teātra dibinātājam un režisoram Eduardam Smiļģim (1886-1966) veltīto pastmarku] / Undīne Adamaite. Diena, Nr. 222 (2020, 17. novembris), 13. lpp. ISSN 1407-1290.
<http://articleid.news.lv/7052504>
15. Čevers, Toms Ar domu par leģendu : [dramaturģes Māras Zālītes lugas "Smiļģis" iestudējums Dailes teātrī (režisors Viesturs Kairišs)] / Toms Čevers. Diena Pielikums "Kultūras Diena un izklaide", ISSN 2255-906X, Nr. 167 (2021, 2. septembris), 8.-[9.] lpp. Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Diena". - (Pielikums "Kultūras Diena un izklaide"). - Nr. 167 (2021, 2. septembris), 8.-[9.] lpp. ISSN 1407-1290.
<https://articleid.news.lv/7162663>
16. Desmitgades stils. 1920—1929 : Dailes Ugunij rada : [par Latvijas ikdienu, kultūru, modi un paradumiem 1920.-1929.g.] / materiāla sagat. Marija Leščinska. Ir, Nr.37 (2018, 13./19.sept.), 50.-[53.]lpp. : ģīm. ISSN 1691-6166.
<https://irir.lv/zurnaals/438>
17. Kairišs, Viesturs, "Būsim eiropiešu vērtību stiprinātāji" : [par Dailes teātra jauno sezonu, Māras Zālītes lugas "Smiļģis" iestudējumu : saruna ar režisoru, teātra māksliniecisko direktoru] / Viesturs Kairišs ; pierakstīja Aija Kaukule. Latvijas Avīze, Nr. 163 (2021, 27. augusts), 14. lpp. Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Latvijas Avīze" Nr. 163 (2021, 27. augusts), 14. lpp. ISSN 1691-1229.
<https://articleid.news.lv/7160142>
18. Radzobe, Zane, Bišu stropa noslēpums : [režisora Viestura Kairiša izrāde "Smiļģis" Dailes teātrī] / Zane Radzobe. Ir, # 35 (2021, 2./8. septembris), 28.-29. lpp. Tas pats tiešsaistes žurnālā "Ir" # 35 (2021, 2./8. septembris), 28.-29. lpp. ISSN 1691-6166.
<https://ir.lv/zurnaals/591/>
19. Rodiņa, Ieva, Uz Marsa zied ābeles : [dramaturģes Māras Zālītes lugas "Smiļģis" iestudējums (režisors Viesturs Kairišs) Dailes teātrī] / Ieva Rodiņa. Latvijas Avīze Pielikums "Kultūrzīmes", ISSN

2255-9078 ; # 34, Nr. 171 (2021, 8. septembris), 6.-7. lpp. Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Latvijas Avīze". - (Pielikums "Kultūrziņmes" ; # 34). – Nr. 171 (2021, 8. septembris), 6.-7. lpp. ISSN 1691-1229.
<https://articleid.news.lv/716495>

20. Tišheizere, Edīte, Tas vecis uz ugunsmūra : [par teātra rež., aktieri Eduardu Smilģi (1886-1966) : sakarā ar teātra zinātnieču Ritas Rotkales un Agras Straupenieces kopdarbu "ES. Eduarda Smilģa dzīves ceļš. 1886-1966" (Rīga, 2017)] / Edīte Tišheizere ; tekstā stāsta R.Rotkale, A.Straupeniece. Ir, Nr.2 (2018, 11./17.janv.), 40., 42.-43.lpp. : ģīm. ISSN 1691-6166.
<https://irir.lv/zurnaals/403>
21. Панц, Галина "Летите со мной на Марс" : [о латыш. театр. актере и режиссере Эдуарде Смильгисе (1886-1966)] / Галина Панц-Зайцева ; по информ. рук. Театр. музея им. Э.Смильгиса Яниса Силиньша, дочери режиссера Айи Вигнере-Смильге.
Лилит, N 7 (июль 2019), с.14-20 : портр. Также на латыш. яз. в журн. "Lilit" N 1 (янв. 2020), с.[40]-47 : портр. ISSN 1407-0545.